

ADVIES INITIATIEVENBERAAD

Adres : Rijnkade: traject Blauwe golven - Cobercoterrein
Disciplines : stedenbouw, landschap, mobiliteit, economie, bodem,
openbare ruimte, havendienst, kwaliteitsteam Zuidelijke Binnenstad
Datum advies : 30 juni 2020

Inleiding

In het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) worden in Nederland alle primaire waterkeringen die niet meer aan de norm voldoen, versterkt. Het doel is om deze versterking in 2050 afgerond te hebben. De hoge Rijnkade (meer in het bijzonder de kadeconstructie tussen de lage en hoge Rijnkade) in de binnenstad van Arnhem en in het beheergebied van waterschap Rijn en IJssel voldoet eveneens niet meer aan de norm. Omdat de kwaliteit van de constructie van de Rijnkade niet dusdanig slecht is dat uitvoering van het project onmiddellijk geboden is, stond deze gepland rond 2030.

De gemeente Arnhem is bezig om de zuidelijke binnenstad op te waarderen en het project dijkversterking Rijnkade is een goede aanleiding om hieraan een impuls te geven door invulling te geven aan een aantal 'meekoppelkansen'. Dit heeft tot er toe geleid dat het project Rijnkade naar voren is gehaald (start uitvoering rond 2021) en dat er een samenwerkingsovereenkomst is gesloten tussen de gemeente Arnhem en het waterschap. Er is nu een gezamenlijk projectteam bestaande uit medewerkers van waterschap en gemeente, waarbij het waterschap vooral bezig is met het uitwerken van de waterkering en de gemeente met het invullen van die meekoppelkansen.

Bestemmingsplan

Voor de projectlocatie gelden van west naar oost de volgende bestemmingsplannen:

Onderkade: Rivierzone 2013

Bovenkade: Coehoorn, Weerdjes, Rijnkade - Paradijs, Bestuurskwartier, Cobercoterrein.

De versterking van de waterkering is een activiteit die planologisch valt onder de dubbelbestemming 'Waterstaat-Waterkering'. Ter plaatse van de Nelson Mandelabrug valt deze activiteit niet binnen het bestemmingsgebied van deze bestemming, zoals die is opgenomen in het bestemmingsplan Coehoorn en is daarom strijd met dit bestemmingsplan.

Het bovenstaande geldt eveneens voor een locatie langs de bebouwing van de Rijnkade direct oostelijk van de Nieuwstraat. Voor dit gebied is het bestemmingsplan Rijnkade-Paradijs van toepassing, waar voor deze locatie geen bestemming 'Waterstaat-waterkering' of vergelijkbare bestemming van toepassing is.

De overige delen van het projectgebied vallen binnen de bestemming 'Waterstaat-waterkering'.

Conclusie

Voor een tweetal locaties is het initiatief in strijd met het ter plaatse geldend bestemmingsplan.

Adviesvragen

De initiatiefnemer, het Waterschap Rijn en IJssel gaat er van uit dat het project niet geheel zal passen in de voor het gebied geldende ruimtelijke plannen en vraagt wat de mogelijkheden zijn om het project te realiseren via een afwijkingsprocedure.

Hij heeft in dat verband de volgende vragen:

- Zijn de aanpassingen aan de Rijnkade zoals voorgesteld in de 'Ontwerptekening voorkeursalternatief' ruimtelijke en planologisch akkoord?
- Welke aspecten / onderzoeken moeten worden meegenomen in de nog op te stellen ROB?

Procedure en Beleid

Om het plan te kunnen realiseren zal een grote planologische afwijkingsprocedure moeten worden gevolgd (artikel 2.1 lid 1 onder c juncto artikel 2.12 lid 1 sub a onderdeel 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) om af te wijken van het geldende bestemmingsplan. De aanvraag voor een omgevingsvergunning zal moeten worden vergezeld van een ruimtelijke onderbouwing inclusief bijhorende onderzoeken. In de ruimtelijke onderbouwing zal worden verwezen naar de verschillende beleidskaders.

Aangezien de provincie Gelderland als bevoegd gezag voor het gehele projectplan heeft gekozen voor een gecoördineerde procedure op grond van de Waterwet zal een afwijkingsprocedure eveneens worden gecoördineerd.

Overwegingen

Stedenbouw en landschap

Het voorstel zoals verwoord in de "notitie project Rijnkade voor initiatievenberaad" van 29 april 2020 is akkoord. Het ontwerp past binnen de randvoorwaarden van het Ambitie document Rijnkade van de gemeente.

De ligging van de nieuwe waterkering (kade en dijk) is akkoord, echter de ruimtelijk inrichting van de Rijnkade is nog niet volledig afgestemd met de afdeling Stedenbouw en Landschap van de gemeente.

In dat verband dienen de volgende kwesties nog opgelost:

- De aansluiting en inrichting van de Rijnkade op het project "de Blauwe Golven"
- Inrichting en detaillering van de terrasstrook en het straatprofiel. Doelstelling daarbij is een samenhangend beeld over de gehele lengte van de Kade (vanaf Boterdijk, Rijnkade, Nieuwe Kade).
- Inpassing van een sluis, een Rijksmonument, waarover overleg wordt gevoerd met gemeente en de Rijksdienst voor Monumentenzorg.
- Een versmalling van de lage kade t.p.v. Airborne at the bridge.

Deze kwesties worden in een VO voor de bovengrondse inrichting van de Rijnkade verder uitgewerkt.

Mobiliteit

Een definitief akkoord kan nog niet worden gegeven, omdat bij het adviesverzoek een beschrijving van de gevolgen voor de mobiliteit ontbreekt, waaronder ook parkeeraspecten (vanwege het gemeentelijk beleid mag het aantal parkeerplaatsen als gevolg van de ontwikkeling niet afnemen).

Geadviseerd wordt om verkeerskundigen en -beheerders bij de ontwikkeling te betrekken.

Daarnaast gelden specifiek voor het project de volgende aanbevelingen:

1. Voor de lage kade moet een acceptabele verkeerskundige oplossing gevonden worden voor het verlengde smalle deel. Door de verlenging van het smalle deel ontstaat een onoverzichtelijke situatie, waar (gemotoriseerd) verkeer in tegenovergestelde richting met elkaar in conflict kan komen, mogelijk leidend tot

lastige en risicovolle manoeuvres, die gevaar opleveren voor andere weggebruikers en passagiers van aangemeerde cruiseschepen (de witte vloot). Tevens beperkt het de cruiseschepen in veilige en efficiënte bedrijfsvoering.

2. In de nadere uitwerking dienen zorgvuldige afspraken gemaakt te worden over inrichtingsaspecten, zoals afstemming en verhouding ruimte voor voetgangers, fietsers en terrassen, toegankelijkheid voor mensen met een beperking, breedte van de opgang / helling voor fietsers, voetgangers en hulpdiensten ter hoogte van de Rodenburgstraat, voorkomen doorgaand autoverkeer op de hoge kade.
3. Afspraak is dat het aantal parkeerplaatsen gelijk blijft; de precieze invulling en locatie van parkeerplaatsen zijn onderwerp van beoordeling in het VO. Onder andere de parkeerplaatsen naast de voormalige havenkraan zullen gecompenseerd moeten worden.
4. Afstemming met het ontwikkelplan voor de Blauwe Golven is van belang, onder andere vanwege de in dat plan veronderstelde afsluiting van het fietspad tussen de Boterdijk en hoge kade (functiewijziging naar voetpad beoogd). Dat zou leiden tot meer gebruik van de lage kade door fietsers.

Door het projectgebied is een snelfietsroute beoogd, die als zodanig aangemerkt in het plan voor het Nederrijnpad, de snelfietsroute tussen Arnhem en Wageningen. Over de realisatie van deze route hebben de betrokken gemeentes en Provincie Gelderland bestuurlijke afspraken gemaakt. De keus voor tracering van de route via de hoge of de lage kade, en de vormgeving en inrichting van de route ter plaatse, is onderwerp van nadere uitwerking. Naar nu blijkt is in het programma van eisen of de uitgangspuntennotitie voor de Rijnkade niet voorzien in inpassing van een snelfietsroute op de Rijnkade. Als zodanig vormt (de inpassing van) de snelfietsroute geen beoordelingsaspect, maar er dient wel een oplossing gevonden te worden met de discrepantie ten opzichte van de bestuurlijke afspraak over het Nederrijnpad.

Economie

Het voorkeursalternatief geeft de zittende ondernemers meer ruimte voor terrassen. Dit is in lijn met de horecavisie die ter hoogte van de Rijnkade maximale ruimte wil bieden aan terrassen. Dit draagt bij aan het uitnodigend karakter en de economische vitaliteit van de omgeving.

Bodem

Op en langs het traject zijn diverse gevallen van ernstige bodemverontreiniging aanwezig. Daarnaast zal ook de algemene kwaliteit zeker niet vrij van bodemverontreiniging zijn. Daarom is het van belang om voorafgaande aan de werkzaamheden een goed historisch onderzoek te laten verrichten, zo nodig gevolgd door een bodemonderzoek. Daarnaast is het van belang om bij graven in de verontreinigingen op tijd de benodigde procedures te doorlopen (melding bij en beoordeling door bevoegd gezag Wet Bodembescherming, de gemeente Arnhem).

Er dient in ieder geval rekening te worden gehouden met de onderstaande gevallen van bodemverontreiniging:

- Onderlangs/Boterdijk ophooglaag
- Een grondwatervlek (Per) thv de Vossenstraat
- Geval metalen thv Nieuwstraat
- Gevallen PAK/metalen thv Jacob Groenewoudplantsoen
- Mogelijk ook het geval gasfabrieksterrein

Openbare Ruimte - Water

De locatie van de waterkering is akkoord, evenals de verwoorde ambities. De rest is nog nadere uitwerking

Havendienst

Voordat een akkoord gegeven kan worden dienen onderstaande vragen beantwoord te worden:

- Wat is de breedte van de doorgang tussen het Airbornemuseum en het woonschip met huisnummer Rijnkade 162? Mede gezien het feit dat ter plaatse bolders op circa 1 meter uit de kant staan.
- Is er daarnaast een verkeersadvies / veiligheidsadvies over de toegang, het gebruik en de ontvluchting van de onderkade tussen de Jansbeek en het Airbornemuseum?
- De voormalige hijskraan van de SHSA ter hoogte van de Rodenburgstraat staat in de ontwerptekening op de afrit. Dit is niet duidelijk.

Kwaliteitsteam Zuidelijke Binnenstad

Het project is behandeld in het kwaliteitsteam Zuidelijke binnenstad en daar op hoofdlijnen geaccordeerd. Er is nog discussie over de plaats van de coupure in de kade voor de uitstroom van de Jansbeek, in relatie met de trappartij ter hoogte van de Nieuwstraat.

Conclusie

Het initiatief is ruimtelijk/planologisch akkoord mits wordt voldaan aan bovenstaand aandachtspunten en overwegingen.

Voorts is het advies om bij het opstellen van de voor het initiatief benodigde ruimtelijke onderbouwing, naast planologische en omgevingsaspecten expliciet aandacht te besteden aan archeologische aspecten, zoals deze ook zijn opgenomen in de voor het gebied geldende bestemmingsplannen.

Vervolg

De benodigde aanpassingen aan het ontwerp kunnen worden afgestemd met de gemeente Arnhem via projectleider Ronald van Dijk.